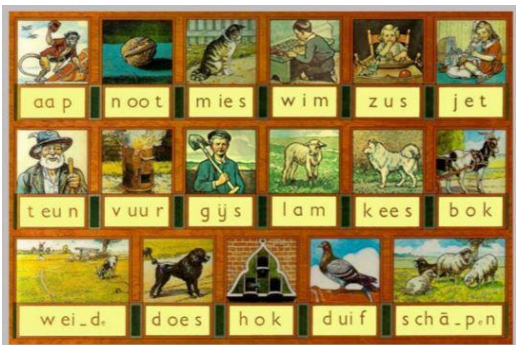

HET LEESPLANKJE 1

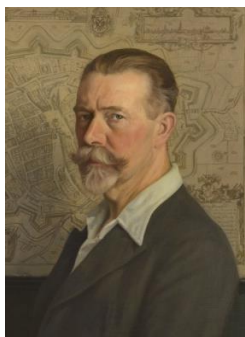

Het was de hoofdonderwijzer M.B.Hoogeveen geboren op 28 september 1862 in Giethoorn die in 1897 het "Leesplankje" bedacht. Het Leesplankje van Hoogeveen, met de woorden "aap, noot, mies, wim, zus, jet, teun, vuur, gijs, lam, kees, bok, weide, does, hok, duif, schapen", is een houten plankje met daarop afbeeldingen en daaronder de bijbehorende woorden.

Een leesplankje is een hulpmiddel bij het leren lezen. Het bestaat uit een plankje met een of meer richels waarop de letters van het woord dat boven de richel is afgebeeld gelegd kunnen worden. Het leesplankje helpt de leerling om te zien hoe een woord ontstaat uit verschillende letters, of anders gezegd, de scholier kan door samenvoegen van klanken woorden vormen.

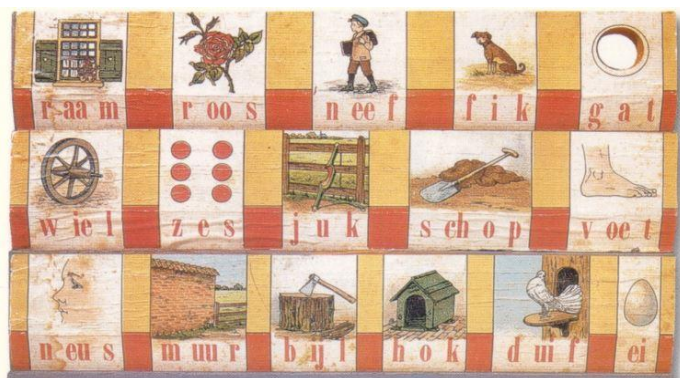
In 1906 verschenen er nieuwe versies van plankjes en boekjes, die door de beroemde Cornelis Jetses werden geïllustreerd. Ook verscheen er een groot formaat schoolplaat

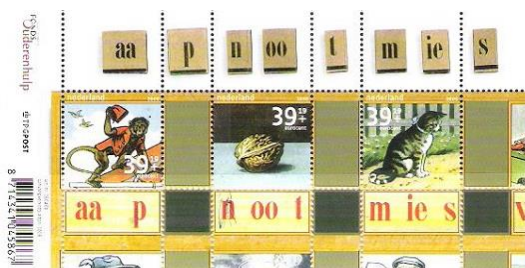
van 105 x 93,3 cm met dezelfde plaatjes om aan de muur van het klaslokaal te hangen. Tegelijkertijd kwam er een tweede plankje met de namen en afbeeldingen van "raam, roos, neef, fik, gat, wiel, zes, juk, schop, voet, neus, muur, bijl, hok, duif en ei". Voor de onderwijzers waren er verder nog diverse instructieboekjes.

Een handicap was het openen van de metalen doosjes met de losse letters die voor de leerlingen nauwelijks te openen waren.

Op 4 april 2006 werden er door de TPGpost/PostNL 2 postzegelvelletjes uitgegeven in het kader van de "Ouderenzegels" (Zomerzegels) met delen van het eerste leesplankje.

HET LEESPLANKJE 2

Op 16 mei 2011 werden 2 aanvullingen uitgegeven met een toeslag voor de ouderenhulp.

Op 1 juni 2012 tenslotte verschenen weer 2 aanvullingen als zomerzegel met delen van het leesplankje.

Het leesplankje van Hoogveen is vele jaren in gebruik geweest. De meeste mensen van boven de 60 zullen er waarschijnlijk ook kennis mee gemaakt hebben.

Er bestaan op dit moment meerdere soorten leesplankjes met als voorbeeld moderne onderwerpen.

En hoe kinderen tegenwoordig leren?

Er zijn veel didactische methodes beschikbaar. De belangrijkste stromingen zijn de Globaalmethode en de Veilig-Leren-Lezen-Methode.

De Globaalmethode.

Deze methode die in het begin van de 20e eeuw is ontstaan en waartoe ook het leesplankje behoort, gaat uit van gehele woorden, klanken en hele zinnen, die eerst moesten worden ingeprent. Soms wordt deze methode wel "natuurlijk lezen" genoemd. Maar deze methode blijkt uitermate moeilijk voor kinderen die niet zo snel zijn met lezen en zeker voor kinderen met dyslexie.

De veilig-Leren-Lezen-Methode.

Bij deze methode wordt geoefend met letters en klanken. De kinderen maken nieuwe woorden met bekende letters, zoals i, ik, nik, kim, vis, mis, en dan a, ma, maan, maas, maak enz.

Bronnen. Wikipedia. Google Filavaria zegels uit eigen verzameling

Samenstelling.

Jacques van der Vat
jjpvdvat@gmail.com